

ve smyslu notářského spisu podepsala prohlášení ze dne 28. června 1922, jímž se vzdala nároků na pensi po Antonínu K-ovi ve prospěch žalobkyně. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně Rozálie K-ová na žalované Karle K-ové vyplacení polovice pense za dobu od 6. listopadu 1928 (den úmrtí Antonína K-a) do dne podání žaloby. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Dovolatelka opírá žalobní nárok o prohlášení žalované ze dne 28. června 1922, kterým se žalovaná pro případ, který pak nastal, že uzavře sňatek s Antonínem K-em, ředitelem měšťanské školy, tehdy ještě manželem žalobkyně, vzdala pense po něm ve prospěch žalobkyně, jakožto dřívější manželky Antonína K-a. Jak se v prohlášení uvádí, bylo prohlášení dáno žalovanou ke splnění závazku, který učinil Antonín K., když jednal se žalobkyní o rozluce jejich manželství, v notářském spise ze dne 10. května 1922, závazku toho obsahu, že Antonín K. neuzavře po zamýšlené rozluce nový sňatek, leč že se budoucí druhá manželka vzdá pense po něm ve prospěch žalobkyně. Žalobkyně, bráníc se ve sporu námitce žalované proti žalobnímu nároku, že prohlášení ze dne 28. června 1922 pokud se týče vzdání se pense je neplatné, protože se stalo bezplatně, je darováním, avšak bez nutné formy notářského spisu, uvedla, že to nebylo bezplatné darování, neboť protiplněním byl prý její sňatek s Antonínem K-em a tím její budoucí hmotné a hospodářské zajištění. Tomuto prohlášení žalobkyně nelze rozuměti jinak, než, jak se ostatně také podává z notářského spisu v souvislosti s prohlášením žalované ze dne 28. června 1922, že žalobkyně za postup pense v její prospěch učiněný v uvedeném prohlášení vzdala se manželství s Antonínem K-em, a aby umožnila, případně ulehčila uzavření sňatku mezi ním a žalovanou, svolila k rozluce svého manželství s K-em. Prohlášení žalované ze dne 28. června 1922 se vzdáním se pense byl tedy výkup svolení žalobkyně k rozluce, úplata za ně. Avšak takové ujednání, mající za účel ulehčení, případně umožnění rozluce přičí se, posuzováno s hlediska, s kterého zákon nazírá na manželství, dobrým mravům a veřejnému řádu, který žádá, by manželství bylo pokud možno zachováno. Je proto prohlášení ze dne 28. června 1922 jako dobrým mravům se přičící nicotné (§ 879 obč. zák.), vzdání pense v něm obsažené ve prospěch žalobkyně je neplatné a žalobní nárok o ono prohlášení opřený je neopodstatněný.

Čís. 12480.

Manželské spolužití nikterak nevylučuje nájemní (podnájemní) poměr manželů navzájem, najmě manžela, a nevylučuje oprávnění z případného nájemního nebo podnájemního poměru.

(Rozh. ze dne 30. března 1933, Rv II 173/33.)

Soudní výpověď, již dala manželka manželů z pokoje, procesní soud první stolice ponechal v platnosti, odvolací soud výpověď zrušil.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Napadeným rozsudkem byla výpověď z jednoho pokoje daná žalobkyní žalovanému jako jejímu podnájemníkovi zrušena z důvodu, že nájemcem bytu, z něhož je žalovaný vypovídán, není žalobkyně, nýbrž žalovaný a že proto žalobkyně k výpovědi žalovaného není oprávněna. S rozhodnutím tímto, jemuž dovolatelka odporuje s hlediska dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s., nelze souhlasiti. Podle zjištění nižších soudů byt, z jehož jedné světnice dala žalobkyně žalovanému jako podnájemníku výpověď, o kterou ve sporu jde, najal žalovaný a držel byt ten nájemně ještě v roce 1931. Toho roku a počátkem roku 1932 adaptoval majitel domu dům a také byt žalovaného. Po adaptaci předložil majitel domu žalovanému a žalobkyni novou nájemní smlouvu, úpravu posavadní nájemní smlouvy a zejména stanovil nové vyšší nájemné. V té době domáhala se žalobkyně sporem na žalovaném rozluky manželství a žalovaný, přenechav žalobkyni a dětem ostatní místnosti bytu, nechal si pro sebe jeden pokoj, ten, z něhož je vypovídán. Na onen návrh majitele bytu na novou úpravu nájemní smlouvy a nájemného přistoupila za souhlasu majitele domu jen žalobkyně. Žalobkyně také platila potom sama nájemné, zvýšené, z celého bytu, to jest i z pokoje odděleně žalovaným používaného. Pak, jak je prokázáno, dne 29. srpna 1932 došlo mezi žalobkyní a žalovaným k písemnému ujednání tohoto obsahu: »Žalovaný zavazuje se žalobkyni počínajíc dnem ujednání za používání jednoho pokoje jejího bytu platiti měsíčně 100 Kč nájemného.« Skutečně zaplatil žalovaný začátkem září 1932 žalobkyni na nájemném 50 Kč. — Uváží-li se uvedené okolnosti, zejména ono ujednání ze dne 29. srpna 1932, při jehož výkladu jest se řídit ustanovením § 914 obč. zák., nelze přisvědčiti názoru odvolacího soudu, že žalovaný byl v době výpovědi, v září 1932 nájemcem bytu. Žalovaný v uvedeném ujednání výslovně označuje byt jako byt žalobkyně a výslovně se zavazuje žalobkyni z pokoje mu z jejího bytu přenechaného platiti nájemné. Hledíc k tomu, že novou nájemní smlouvu uzavřela jen žalobkyně, že jen ona nájemné za byt platila, dal žalovaný, označuje byt za byt žalobkyně, zřejmě najevo, že bytu, jeho nájmu vzdal a jej přenechal žalobkyni. Sám, zavázav se platiti žalobkyni nájemné z jednoho pokoje jejího bytu, uzavřel žalovaný se žalobkyní zvláštní smlouvu podnájemní. Podle toho byla žalobkyně, vypovídajíc žalovaného, nájemkyní bytu a byla důsledkem toho oprávněna žalovaného jako podnájemníka vypověděti. Námitka žalovaného proti výpovědi, že on, jsa nájemcem bytu, nemůže býti vypověděn, a důvod, pro který odvolací soud výpověď zrušil, nejsou podle toho opodstatněny. Ani druhá námitka žalovaného proti výpovědi, se kterou se odvolací soud při svém stano-

visku již nezabýval, že totiž žalobkyně, nejsouc s ním ani rozvedena ani v době výpovědi ještě rozloučena, nemůže ho, svého manžela, z bytu vypovědět, protože se to příčí ustanovení § 93 obč. zák., podle něhož jest manželům žítí ve společné domácnosti, není důvodná. Manželské spolužití nikterak nevyklučuje nájemní po případě podnájemní poměr manželů mezi sebou, nanejmeně manžela a nevyklučuje výkon oprávnění z případného nájemního nebo podnájemního poměru vyplývajících. Ostatně podotknouti jest, že žalobkyně a žalovaný, soudíce se o rozlučku, v době výpovědi žili ve skutečnosti odděleně.

Čís. 12481.

Žalobní žádost, by žalovaný byl uznán povinným vyhotoviti pojistný návrh na pojistnou sumu současným poměrům přiměřenou za pojišťovacích sazeb a podmínek u žalující pojišťovny platných, jest neurčitá.

(Rozh. ze dne 31. března 1933, R I 204/33.)

Žalující pojišťovna domáhala se na žalovaném, by byl uznán povinným dáti si nemovitost č. p. 116 na dobu deseti let, do 30. září 1941, pojistiti u žalující strany proti škodám z požárů pojistnou sumou současným poměrům přiměřenou za pojišťovacích sazeb a podmínek u strany žalující platných a za tím účelem vyplniti a předložiti pravoplatně podepsanou přihlášku, by v požárním pojištění budovy čp. 116 nenastalo přerušeni. *Procesní soud první stolice* žalobu zamítl, jež to nevyhovuje předpisům § 226 c. ř. s. a nelze též podle § 7 ex. ř. na základě rozsudku ve smyslu žalobní prosby vésti exekuci. *O d v o l a c í s o u d* zrušil napadený rozsudek a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, po doplněném řízení znovu rozhodl. *D ů v o d y:* Podstatou žalobní žádosti jest, že žalovaný je povinen vyplniti a předložiti pravoplatně podepsanou přihlášku. Toto plnění jest jasné. Žalující strana je povinna uvéstí přesně a určitě, čeho se domáhá, avšak i těmto podmínkám žalobní žádost vyhovuje. Nejde o plnění peněžité a proto není třeba, by plnění bylo též číselně určitě vyjádřeno. *Procesní soud* nesprávně spojuje alternativní zmocnění podle § 410 c. ř. s. se žalobním žádáním. Toto zmocnění přišlo by v úvahu, kdyby žalobní nárok byl přisouzen (§ 410 c. ř. s.). Avšak ani v tomto případě nebyl by exekucním titulem, neboť nepoužije-li dlužník alternativního zmocnění ve smyslu § 410 c. ř. s., nelze exekuci dobývatí nárok alternativní, nýbrž nárok původní. Není proto třeba zabývatí se otázkou, zda alternativní plnění vyhovuje podmínkám § 226 c. ř. s. a § 7 ex. ř. I když plnění uplatňované žalobou nemusí býti číselně určitě vyjádřeno, poněvadž nejde o plnění peněžité, nutno přece, by bylo patrné, čeho se žaloba kvalitativně a kvantitativně domáhá. V tomto směru nelze žalobní žádost uznati za neurčitou a neúplnou. Neboť žalobkyně rozsah plnění vymezuje tím, že uvádí dobu, pro kterou má pojištění trvati (na dobu 10 let do 30. září 1941), uvádí druh pojištění (z požáru) a též výši